

Kirkko Helsingissä -strategian välitarkastelun aikataulu syksyllä 2025

Yhteinen kirkkoneuvosto 11.09.2025 § 233
497/00.01.01/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä liitteessä "Strategian tarkastelu 2025–2026" kuvatun prosessin ja aikataulun Kirkko Helsingissä -strategian välitarkasteluun. Tarkastelun pohjalta valmistellaan esitys päivitetystä Kirkko Helsingissä -strategiasta yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi tammikuuhun 2026 mennessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

2) todeta tehtävän valmistelun Kirkko Helsingissä -strategian välitarkastelusta ja päättää palata asiaan valmistelun jälkeen.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki selosti asiaa.

Projektipäällikkö Katja Lehtola osallistui asian käsittelyyn.

Asian käsittely keskeytettiin selostustekstin täsmentämistä varten. Asia otettiin uudelleen käsittelyyn § 238 jälkeen.

Käsittelyn aikana käytettiin kymmenen puheenvuoroa.

Keskustelun jälkeen esittelijä teki lisäyksiä selostusosan Päätösehdotuksen perustelut -kohtaan (*lisäykset kursivilla*). Lisäykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi strategian tukiryhmän nimi muutettiin muotoon *strategian valmistelun tukiryhmä*.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi 25.01.2024 Kirkko Helsingissä -strategian (asianumero 329/00.01.02/2022), joka on voimassa vuodet 2024-2027. Samassa yhteydessä päätettiin, että strategian edistymistä arvioidaan strategian mittareilla vuosittain ja että strategiaa on mahdollista tarkentaa strategiakauden aikana.

Yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia koskee sekä seurakuntia että yhteisiä palveluita. Kirkko Helsingissä -strategia vastaa kysymykseen "miksi". Se liittyy organisaation johtamiseen, yhteisen tavoitteen selkiyttämiseen ja sen yhteiseen työstämiseen. Tulevaisuuden suunta syntyy seurakuntien, yhteisten palveluiden ja luottamuselinten yhteistyöllä. Yhteistä Kirkko Helsingissä -strategiaa tarvitaan koko Helsinkiä koskeviin valintoihin ja toimenpiteisiin. Se on yhdistävä strategia 19 seurakunnalle ja yhteisille palveluille. Seurakuntien omat strategiat vievät maalin lähemmäs arkea ja tarkentavat toiminnan painotuksia paikallisella tasolla. Yhteinen Kirkko Helsingissä -strategia ja seurakuntien strategiat ovat samaan aikaan voimassa, ja niiden päivityksessä on mahdollista hyödyntää samoja aineistoja.

Strategiaproessin vaiheet

Strategia muodostettiin neljässä vaiheessa: ymmärrys, näkemys, valinnat ja toteutus. Ymmärrys-vaiheessa keskityttiin toimintaympäristön tilannekuvaan ja analyysiin. Näkemys-vaiheessa keskityttiin tulevaisuusskenaarioihin ja vision valmisteluun: millaiseen tulevaisuuteen ohjataan Kirkkoa Helsingissä? Valinnat-vaiheessa tehtiin valinnat, joiden pohjalta nähdään, miten toivottuun tulevaisuuteen päästään. Tässä vaiheessa tehtiin päätökset strategiasta. Toteutus-vaiheessa tehdyt valinnat toteutetaan ja niiden toteutumista arvioidaan.

Voimassa oleva Kirkko Helsingissä strategia vuosille 2024-2027:

Seuraavassa on kuvattuna voimassa oleva Kirkko Helsingissä strategia. Mittareita tarkennettiin vuodenvaiheessa 2024-2025 ja ne esiteltiin yhteiselle kirkkoneuvostolle 9.1.2025 ja yhteiselle kirkkovaltuustolle 23.1.2025.

Näkemyksemme maailmasta ja kirkon missiosta Helsingissä

Kirkko Helsingissä -strategia sijoittuu väkimäärältään kasvavaan kaupunkiympäristöön, jossa arvojen ja maailmankatsomusten moninaisuus on arkipäivää. Ihmisten hengellisyys ja kuuluminen uskonnollisiin yhteisöihin on murroksessa. Ilmastonmuutos, kriisit ja konfliktit Suomessa ja maailmalla haastavat ihmisten käsityksiä tulevaisuudesta samalla kun kirkolta odotetaan yksiselitteisen vastuullista ja läpinäkyvää toimintaa. Nopeasti muuttuvassa maailmassa tarvitaan sovinnon rakentamista sekä vuoropuhelua etiikasta ja arvoista.

Kirkon perustehtävä eli missio voidaan sanoittaa eri aikoina ja eri paikoissa eri sanoin. Liitymme Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Ovet auki -strategiaan: kirkon tehtävänä on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen sekä rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Määritelmä tähdentää, että pelastavan evankeliumin julistus, osallisuus, yhteisvastuu, heikoimpien puolesta puhuminen, sielunhoito, tasa-arvosta ja ihmisarvosta huolehtiminen sekä luomakunnan eheyden vaaliminen kuuluvat yhteen.

Kirkko Helsingissä -strategian visio

Kirkko Helsingissä -strategian visio vuonna 2030 on olla kasvava helsinkiläinen kristillinen yhteisö olla, tulla ja toimia.

Mitä se tarkoittaa?

Kirkko Helsingissä on kasvava ja avoin kristillinen yhteisö. Se on merkityksellinen koko kaupungille ja sen asukkaille. Toimimme verkostoissa ja luomme toivoa. Nuoret aikuiset ja eri kielitaustaiset tuntevat yhteisömme omakseen. Olemme entistä vaikuttavampia ja siten kasvattaneet jäsenyyttä ja jäsenmäärää.

Evankeliumi kutsuu meitä Jeesuksen seuraajina puolustamaan heikoimmassa asemassa olevia, rakentamaan sovintoa sekä luomaan turvallisia yhteisöjä Jumalan kohtaamiseen ja hyvän tekemiseen.

Edistämme tinkimättä tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.

Osallistumme rakentavan rohkeasti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.

Päätöksemme ja valintamme varmistavat tuleville sukupolville hyvän elämän.

Toimintamme on ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja hallinnollisesti kestävää.

Vision mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Helsingin ev.lut. seurakuntien jäsenmäärä
- Kirkkoon erittäin myönteisesti tai myönteisesti suhtautuvien osuus
- Vuosikate

- Henkilöstön hyvinvointi ja kokemus työilmapiiiristä
- Hankinnoista aiheutuva hiilijalanjälki
- Työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kokemus hallinnon läpinäkyvyydestä

Strategian valinta 1: Toimimme monikielisenä hengellisenä yhteisönä

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Kirkko Helsingissä toimii osana kulttuurisesti moninaista ympäristöä. Haluamme tavoittaa entistä paremmin kaupungin monikielisen väestön. Rakennamme kaikkia kutsuvia kristillisiä yhteisöjä, jotka vastaavat erilaisiin hengellisiin tarpeisiin. Haluamme tukea kotoutumista ja yhteiskuntarauhaa.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Rakennamme monikielisiä, rohkeita ja syrjimättömiä hengellisiä yhteisöjä, joissa jokainen kokee itsensä tervetulleeksi, osalliseksi ja arvostetuksi
- Lisäämme evankelis-luterilaisen kirkon kiinnostavuutta ja merkityksellisyyttä muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien helsinkiläisten keskuudessa
- Edistämme kristinuskon harjoittamista moniäänisesti, jotta jokainen helsinkiläinen voi rakentaa ja vaalia omaa suhdettaan Jumalaan
- Toimimme aloitteellisena vaikuttajana myönteisen uskonnonvapauden toteutumisen puolesta ja pidämme huolta, ettei uskontoa käytetä oikeuttamaan vihapuhetta tai syrjintää

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Vieraskielistä toimintaa edistävien projektien rahoitus (€) ja suhteellinen rahoitusosuus (%)
- Vieraskielisten tapahtumien kävijämäärä (hlö) ja niihin liittyvien vapaaehtoiskertojen lukumäärä
- Asukkaiden kokemus väestöryhmien välisistä suhteista omalla asuinalueella (Helsingin kaupungin HYTE-barometri)

Strategian valinta 2: Olemme merkityksellinen nuorille aikuisille

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

15–29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset muodostavat Helsingin seurakuntien suurimman jäsenryhmän, jonka moninaisiin tarpeisiin emme ole kiinnittäneet riittävästi huomiota. Yhdessä nuorten aikuisten kanssa syvennämme ymmärrystä heidän hengellisyydestään ja tarpeistaan. Haluamme tunnistaa tapoja parantaa heidän elämänlaatuaan ja olla vahvemmin läsnä heidän elämässään.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Vahvistamme kykyämme ymmärtää nuorten ja nuorten aikuisten uskonnollisuuden, arvojen ja ajattelun muutoksia ja vastata niihin erilaisin kokeiluin
- Lisäämme evankelis-luterilaisen kirkon kiinnostavuutta ja merkityksellisyyttä nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa
- Nostamme edelleen rippikoulun käymisen mielekkyyttä ja parannamme nuorille ja nuorille aikuisille suunnatun toiminnan vetovoimaa sitouttaaksemme heidät kirkkoon
- Olemme mukana ehkäisemässä nuorten syrjäytymistä ja tuemme heidän osallisuuttaan ja vaikuttamismahdollisuuksiaan

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Nuorten ja nuorten aikuisten toimintaa edistävien projektien rahoitus (€) ja suhteellinen rahoitusosuus (%) myönnetystä projektirahoituksesta
- Nuorille ja nuorille aikuisille suunnattujen tapahtumien kävijämäärä (hlö) ja niihin liittyvien vapaaehtoiskertojen lukumäärä

- Nuorten ja nuorten aikuisten kokemukset ev.lut kirkosta (Empatia- ja tunnettuustutkimus)

Strategian valinta 3: Vahvistamme hyvän tekemisen verkostoja

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Kykymme tehdä hyvää kasvaa, kun toimimme aktiivisesti, tavoitteellisesti ja joustavasti erilaisissa verkostoissa hengellisten ja muiden toimijoiden kanssa. Voimme luopua siitä, mitä muut toimijat tekevät paremmin. Haluamme, että yhä useammalla helsinkiläisellä on mahdollisuus auttaa nykyisissä ja uusissa verkostoissa.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Olemme kaupungin vaikuttavin hyvän tekemisen verkostojen mahdollistaja
- Määrittelemme kumppanuusstrategian ja syvennämme valittuja kumppanuuksia strategisiksi kehittämällä yhteistä suunnittelua ja ennakointia
- Toimimme aloitteellisenä vaikuttajana laajoissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä, kuten eriarvoisuuden ehkäisemisen, rauhan, sovinnon ja uskontodialogin puolesta
- Aloitamme uutta vain yhdessä yhteistyökumppaneiden ja osallisten kanssa

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Osuus (%) tapahtumista, jotka toteutetaan yhdessä yhteistyökumppanien kanssa
- Seurakuntien toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten kokemus tehtävien mielekkyydestä (kysely)
- Verkostojen kokemus Helsingin seurakuntien kanssa tehdyn yhteistyön tuloksellisuudesta pidemmällä aikavälillä (kysely)

Strategian valinta 4: Rakennamme toivon teoilla parempaa huomista

Motivaatio eli miksi valinta on meille tärkeä

Ilmastonmuutos, kriisit ja sodat aiheuttavat ihmisissä huolta epävarmasta tulevaisuudesta. Luomme kristillistä tulevaisuudentoivoa, jotta ihmiset voivat olla sovinnossa itsensä, toistensa, ympäröivän luomakunnan ja Jumalan kanssa. Toivon teot läpileikkaavat kaikkea toimintaamme. Jokainen kohtaa-minen lisää toivoa ihmisten elämässä esimerkiksi jumalanpalveluksissa, vapaaehtoistoiminnassa ja arjen ympäristöteoissa. Kutsumme kaikkia rakentamaan toivon teoilla kokemusta paremmasta maailmasta.

Tavoitteet eli millaista muutosta tavoittelemme

- Teemme toivoa näkyväksi sanoilla ja teoilla
- Annamme äänen yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleville ja tuemme heitä kasvattamaan omaa osallisuuden kokemustaan
- Vahvistamme helsinkiläisten kokemusta oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisesta kirkossa käytännön toimin
- Toimimme ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Mittarit eli miten tunnistamme onnistumisemme

- Auttamistyöhön kohdistuvien projektien rahoitus € ja suhteellinen rahoitusosuus (%) myönnetystä projektirahoituksesta
- Auttamistyössä kohdattujen ihmisten määrä Helsingissä
- Diakonia-asiakkaiden tyytyväisyys (kysely)

Päätösehdotuksen perustelut

Kirkko Helsingissä strategian välitarkastelun yhteydessä on oleellista kysyä, olemmeko saavuttaneet strategiaan kirjattuja tavoitteita ja missä olisi vielä parantamisen varaa.

Päivityksen yhteydessä strategiadokumenttia ei ole tarkoitus kirjoittaa uusiksi, vaan tarvittaessa selkeyttää ja tarkentaa strategian tavoitteita ja mittareita.

Toiminnan tulosten kannalta erityisen oleellista on pohtia, millaisiin lopputuloksiin olemme tyytyväisiä ja millaiset tavoitetasot eri mittareille olisi tarkoituksenmukaista asettaa.

Ohessa joitakin kysymyksiä, joita syksyn strategiataarkastelussa voitaisiin pohtia:

- Onko seurakuntien kasvulle esteitä, joita tulisi aktiivisemmin purkaa?
- Miten todennamme toimintamme vaikuttavuutta *ja seuraamme muutosta mittareilla?*
- Millaiset tavoitetasot haluamme asettaa strategian mittareille?
- Miten pyrimme aidosti ekologisesti, sosiaalisesti, hallinnollisesti ja taloudellisesti kestävään toimintaan? *Miten tätä muutosta seuraamme?*

Strategian välitarkastelu syksyllä 2025 noudattaa strategiaproessin vaiheistusta pienoiskoossa:

- 1) Ymmärrys: Millaisessa tilanteessa olemme nyt *erityisesti asetettujen mittareiden valossa?* Mikä selittää toimintamme tulokset ja pärjäämisemme nyt ja aiemmin?
- 2) Näkemys: Millaiseen tulevaisuuteen valmennamme Kirkkoa Helsingissä? Mitä odotamme tulevaisuudesta? Mikä toimintaympäristössä ja kirkon asemassa muuttuu? Mihin muutoksiin ja ilmiöihin meidän tulee reagoida, jotta olemme relevantteja myös tulevaisuudessa?
- 3) Valinnat: Miten toimimme ja menestymme tulevaisuudessa? Millaisia valintoja ja priorisointeja teemme palveluiden, kohderyhmien sekä helsinkiläisille ja seurakuntalaisille tuotettavan lisäarvon osalta? *Ovatko valitsemamme mittarit tarkoituksenmukaisia? Mitä tavoitetasoja asetamme valituille mittareille?*
- 4) Toteutus: Millä konkreettisella tekemisellä teemme valinnat todeksi? Millaisiksi priorisoiduiksi toimenpiteiksi ja projekteiksi strategian toteutus käytännössä muodostuu? Millaisten rutiinien kautta tuomme strategian arkeen? Mitä teemme toisin aiempaan verrattuna? Mikä muuttuu?

Strategian valmistelun tukiryhmä tukee yhteistä työskentelyä strategiaproessin eri vaiheissa.

Alustava aikataulu

Kuukausi	Tapahtumat	Sisältö
Kesäkuu	9-11.6 Johtajiston vetäytyminen	Toimintaympäristöanalyysi
Elokuu	14.8. JORY	Valmisteluryhmän kokoonpanon hyväksyminen
Syyskuu	2.9. Kirkkoherrainkokous 11.9. YKN	Seurakuntien projektien kriteerit (työskentely) Strategiatarkastelun alustava aikataulu syksylle
Lokakuu	7.10. Kirkkoherrainkokous 9.10. JORY, YKN 20.10. Vpj-kokous 30.10. JORY, YKN + YKV	Ymmärrys (mm. osavuosisikatsaus 2) Ymmärrys (mm. osavuosisikatsaus 2) Info tulevaisuuspäivästä Info marraskuun työskentelystä, linkit ennakkomateriaali
Marraskuu	4.11. Kirkkoherrainkokous 7.11–8.11. YKN seminaari	Näkemys + Projektit vuodelle 2026 Näkemys

	15.11. Tulevaisuuspäivä 27.11. JORY, YKN, iltakoulu	Valinnat (sis. Tavoitteet + mittarit) Projektien hyväksyminen vuodelle 2026
Joulukuu	1.12. Vpj-kokous 2.12. Kirkkoherrainkokous 11.12. JORY, YKN	Tulevaisuuspäivän yhteenveto ja jatkotoimet Seurakuntien yhteiset toimenpiteet vuosille 2026-2027 + tarpeet yhteisille palveluille? Strategian hyväksyminen vuosille 2026-2027
Tammikuu	Tammikuun YKV	Strategian hyväksyminen vuosille 2026-2027
Kevät 2026		Toiminnan suunnittelu 2027

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, juha.rintamaki@evl.fi
Projektipäällikkö Katja Lehtola, katja.lehtola@evl.fi